

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG TELJES ÜLÉSÉNEK A MAGYAR KÖZLÖNYBEN KÖZZÉTETT HATÁROZATAI ÉS VÉGZÉSEI

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 8/2025. (IX. 25.) AB HATÁROZATA

az igazságügyi tárgyú törvények módosításáról szóló 2025. évi XLIX. törvény 142–144. §-aival, 153–161. §-aival, 164. §-ával, 170. §-ával, 171. § a) pontjával és 242. §-ával összefüggésben előterjesztett jogorvoslati kérelem elutasításáról

Az Alkotmánybíróság teljes ülése jogszabály tervezetének véleményezésével összefüggésben előterjesztett jogorvoslati kérelem tárgyában meghozta a következő

h a t á r o z a t o t :

1. Az Alkotmánybíróság az igazságügyi tárgyú törvények módosításáról szóló 2025. évi XLIX. törvény 142–144. §-aival, 153–161. §-aival, 164. §-ával, 170. §-ával, 171. § a) pontjával és 242. §-ával összefüggésben előterjesztett jogorvoslati kérelmet elutasítja.
2. Az Alkotmánybíróság az igazságügyi tárgyú törvények módosításáról szóló 2025. évi XLIX. törvény 142–144. §-ai, 153–161. §-ai, 164. §-a, 170. §-a, 171. § a) pontja és 242. §-a alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló indítványt visszautasítja.

Az Alkotmánybíróság e határozatát a Magyar Közlönyben közzéteszi.

I n d o k o l á s

I.

- [1] 1. Az Országos Bírói Tanács (a továbbiakban: OBT) indítványozó képviselőjén keresztül (dr. Pecsenye Csaba, OBT elnök) az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 36/A. § (1) bekezdése alapján jogorvoslati kérelmet terjesztett elő, amelyben kérte, hogy az Alkotmánybíróság állapítsa meg az igazságügyi tárgyú törvények módosításáról szóló 2025. évi XLIX. törvény (a továbbiakban: Módtv.) 142–144. §-ai, 153–161. §-ai, 164. §-a, 170. §-a, 171. § a) pontja és 242. §-a alaptörvény-ellenességét, és a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény (a továbbiakban: Bszi.) 108/A. § (9) bekezdés b) pontja alapján e rendelkezéseket a kihirdetésükre visszamenőleges hatállyal semmisítse meg. Kérte továbbá, hogy az Alkotmánybíróság a Bszi. 108/A. § (9) bekezdés a) pontjára tekintettel a Módtv. 142–144. §-ai, 164. §-a, valamint a 242. §-a tekintetében fűggesse fel e rendelkezések hatálybalépését.
- [2] 1.1. Az indítványozó szerint a Módtv. előkészítőjeként az igazságügyi miniszter nem biztosította az OBT testületkénti véleményezési jogkörének gyakorlását, amellyel elvonta az Alaptörvény 25. cikk (5) bekezdésében alkotmányos védelemben részesített OBT-tag bírák feladat- és hatáskörét, ezáltal csorbította közjogi státuszukat az igazgatási-felügyeleti tevékenységüket illetően.
- [3] Az indítvány hangsúlyozza, hogy a jelen konkrét esetben, valamint a 2023. június 1-jét követően folytatott jogszabály-előkészítési gyakorlatban a jogszabály-előkészítő figyelmen kívül hagyja, hogy az OBT az Alaptörvény értelmében testületi szerv, és a véleményezésre biztosított határidő kijelölése nincs figyelemmel erre a tényre. A rövid határidők eleve lehetetlenné teszik a testületi szerv állásfoglalását, mivel teljesen kivitelezhetetlen a testületi szerv jogszerű módon történő összehívása. Az OBT álláspontja szerint semmilyen garancia nincs az érdemi véleményezésre, és kizárólag az előterjesztőn múlik a véleményezési határidő kijelölése. A véleményezésre rendszerint szűk határidő áll rendelkezésre, ami az elmélyült szakmai álláspont kifejtésére nem elegendő.

- [4] Jelen esetben 2025. április 4-én (pénteken) a munkaidő végén, 13 óra 34 perckor érkezett meg a nagy terjedelmű előterjesztés, a véleményezésre nyitva álló – meghosszabbított – határidő 2025. április 17-e volt.
- [5] Az OBT az indítvány szerint testületként a jogszabály előkészítése során nem élhetett a Bszi.-ben biztosított véleményezési jogával, mivel a törvény-előkészítést végző igazságügyi miniszter elvonta a testület véleményezési jogát. A Bszi.-ben meghatározott véleményezési jog tekintetében teljes egészében hiányoznak a véleményezési jog gyakorlásával összefüggő, a jogalkotási eljárást érintő alkotmányos követelmények és garanciák.
- [6] 1.2. Az indítvány szerint a Módtv. 142–144. §-ai, 153–161. §-ai, 164. §-a, 170. §-a, 171. § a) pontja és 242. §-a tekintetében közjogi érvénytelenség áll fenn, így tartalmuktól függetlenül, formailag sértik az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdését, figyelemmel az Alaptörvény 25. cikk (5) bekezdésének sérelmére.
- [7] Az indítvány a közjogi érvénytelenséggel kapcsolatos alkotmánybíróági gyakorlat részletes bemutatását követően azt emelte ki, hogy jelen ügyben a véleményezési jogkör gyakorlása nem az igazságügyi miniszter eseti döntésén, hanem sarkalatos törvényi rendelkezésen alapul [Bszi. 103. § (1) bekezdés], amely kifejezetten azt szolgálja, hogy az OBT kötelező véleményadási jogköreinek a kiterjesztése révén az igazságszolgáltatási rendszer még kiegyensúlyozottabb legyen.
- [8] Az indítványozó álláspontja szerint az igazságügyi miniszter nem tett eleget a Bszi. 108/A. § (9) bekezdésében foglalt rendelkezéseknek, mert az OBT mint testület véleményezési jogkörét elvonta a meghatározott rövid határidőre tekintettel, ráadásul a plusz jogosultsággént létesített véleményezési jog semmilyen garanciát nem élvezett a jogszabály-előkészítés vonatkozásában. A Módtv. támadott rendelkezései közjogi, azaz formai érvénytelenségben szenvednek, mivel a sarkalatos törvényben biztosított testületi véleményezési jog negligálása a Bszi. rendelkezésein kívül magát az Alaptörvényt is sérti.
- [9] 1.3. Mindezek alapján az indítványozó kérte a Módtv. 142–144. §-ai, 153–161. §-ai, 164. §-a, 170. §-a, 171. § a) pontja és 242. §-a alaptörvény-ellenessége megállapítását, és e rendelkezéseknek a törvény kihirdetésére visszamenőleges hatályú megsemmisítését. Álláspontja szerint a visszamenőleges hatályú megsemmisítés oka az Alaptörvény 25. cikk (5) bekezdésének és az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésének a sérelme.
- [10] 1.4. Az indítványozó a Bszi. 108/A. § (9) bekezdés a) pontjára tekintettel kérte, hogy az Alkotmánybíróság a Módtv. 142–144. §-ai, 164. §-a, 242. §-a tekintetében függesse fel a hatálybalépést, mivel álláspontja szerint az Alaptörvény és a jogbiztonság védelme ezt követeli meg. Úgy véli, amennyiben az Alkotmánybíróság nem függeszti fel e rendelkezések hatálybalépését, majd az Alkotmánybíróság jogorvoslati kérelemről hozott döntése a hatályba lépett jogintézmények formai szempontú megsemmisítését eredményezi, akkor az az igazságszolgáltatás működését kiszámíthatatlanná teszi.

II.

- [11] A Bszi.-nek az indítvány alapján felhívott rendelkezései:

„103. § (1) Az OBT az általános központi igazgatás területén
[...]

b) a bíróságokat érintő jogszabály alkotására tehet javaslatot a jogszabályalkotás kezdeményezésére jogosultnál, valamint véleményezi – az önkormányzati rendeleteket kivéve – az igazságszolgáltatási rendszert érintő jogszabályok tervezetét, [...]

„108/A. § (9) Az OBT az Alkotmánybírósághoz fordulhat jogorvoslatért abban az esetben is, ha a jogszabály előkészítéséért felelős szerv nem tette lehetővé az OBT számára a 103. § (1) bekezdés *b)* pontja szerinti jogszabály tervezetének a véleményezését. A jogorvoslati kérelem elbírálása során a (2)–(8) bekezdésben foglaltakat a következő eltérésekkel kell alkalmazni:

a) ha az OBT jogorvoslati kérelmében erre irányuló konkrét kérelmet terjeszt elő, az Alkotmánybíróság a kihirdetett, de hatályba nem lépett, e bekezdés szerinti jogszabály vizsgálata során kivételesen felfüggesztheti a jogszabály vagy jogszabályi rendelkezés hatálybalépését, ha súlyos és helyrehozhatatlan kár vagy hátrány elkerülése, az Alaptörvény vagy a jogbiztonság védelme érdekében azonnali intézkedésre van szükség,

b) ha az Alkotmánybíróság azt állapítja meg, hogy az OBT jogorvoslati kérelme megalapozott, a jogszabályt megsemmisíti.”

III.

- [12] 1. Az Abtv. 36/A. § (1) bekezdése szerint az Alkotmánybíróság a Bszi. 108/A. § (9) bekezdésében meghatározott jogosult által benyújtott, határozott kérelmet tartalmazó jogorvoslati kérelemre vizsgálja, hogy a kötelezett eleget tett-e a Bszi. 108/A. § (9) bekezdésében foglalt rendelkezéseknek.
- [13] 2. A Bszi. 108/A. § (2) bekezdése alapján a jogorvoslati kérelmet a jogszabály kihirdetését követő 15 napon belül kell előterjeszteni. A Módtv. kihirdetésére a Magyar Közlönyben 2025. június 19-én került sor, a jogorvoslati kérelmet pedig a hiánypótlási felhívásra érkezett indítvány-kiegészítés alapján az indítványozó képviseletében eljáró OBT elnök 2025. június 26-án, határidőben terjesztette elő.
- [14] 3. Az Abtv. 52. § (1b) bekezdésében foglalt – jelen jogorvoslati eljárásra vonatkozatható – követelményeket illetően az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítvány határozott kérelmet tartalmaz. Az indítványozó megjelölte azt a törvényi rendelkezést, amely megállapítja az Alkotmánybíróság hatáskörét az indítvány elbírálására, továbbá, amely az indítványozó jogosultságát megalapozza [Abtv. 52. § (1b) bekezdés a) pont]; az eljárás megindításának indokait [Abtv. 52. § (1b) bekezdés b) pont]; valamint kifejezett kérelmet a jogszabályi rendelkezések megsemmisítésére [Abtv. 52. § (1b) bekezdés f) pont].
- [15] 4. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a Módtv. indítvánnyal felhívott rendelkezései az igazságszolgáltatási rendszert érintik, így e jogszabályi rendelkezéseket illetően vizsgálható, hogy a jogszabály előkészítéséért felelős szerv mint kötelezett lehetővé tette-e az OBT számára a jogszabály tervezetének véleményezését.
- [16] 5. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítványozó közjogi érvénytelenségre vonatkozó érvelése valójában absztrakt utólagos normakontroll eljárás lefolytatására és mulasztással előidézett alaptörvény-ellenesség fennállásának megállapítására irányul, amelyek indítványozására az OBT sem általánosságban, sem jelen jogorvoslati eljárás keretében nem jogosult. Az OBT a közjogi érvénytelenség körében kifejtett érvelésével valójában a Bszi. 108/A. § (9) bekezdésének megsértése esetére kívánt új jogkövetkezményt meghatározni. Az Alkotmánybíróság erre tekintettel az indítványt e vonatkozásban visszautasította.
- [17] 6. Az Alkotmánybíróság az indítványozónak a Módtv. 142–144. §-ai, 164. §-a, valamint a 242. §-a hatálybalépésének felfüggesztése körében előadott érvelése tekintetében megállapította, hogy a jogszabályi rendelkezések hatálybalépése felfüggesztéséhez szükséges, a Bszi. 108/A. § (9) bekezdés a) pontja szerinti körülményeket az indítványozó nem igazolta, így az érdemi elbírálásra alkalmatlan volt.

IV.

- [18] A jogorvoslati kérelem az alábbiak szerint nem megalapozott.
- [19] 1. Az egyes igazságügyi tárgyú törvényeknek a magyar helyreállítási és ellenállóképességi tervhez kapcsolódó módosításáról szóló 2023. évi X. törvény 2023. június 1-jei hatállyal módosította az Abtv.-t, amelynek a módosítással beiktatott 36/A. § (1) bekezdése az Alkotmánybíróság új, *sui generis* hatásköréként hozta létre az OBT indítványára lefolytatható jogorvoslati eljárást.
- [20] 1.1. Az Abtv. 36/A. § (1) bekezdése értelmében a jogorvoslati eljárásra az OBT indítványára akkor kerülhet sor, ha a Bszi. 108/A. § (9) bekezdése alapján a jogszabály előkészítéséért felelős szerv nem tette lehetővé az OBT számára, hogy az igazságszolgáltatási rendszert érintő jogszabály tervezetét véleményezze.
- [21] Az Alkotmánybíróság e hatáskörében tehát kizárólag azt vizsgálja, hogy a jogszabály előkészítéséért felelős szerv mint kötelezett ténylegesen eleget tett-e a Bszi. 108/A. § (9) bekezdésében foglalt törvényi kötelezettségeknek, a kötelezettség megszegése által okozott-e jogsérelmet az OBT-nek.
- [22] 1.2. A jogorvoslati eljárás elengedhetetlen feltétele az egyedi jogsérelem léte, amelyet minden esetben a jogorvoslati eljárás kezdeményezőjének, azaz az OBT-nek kell állítania és egyben bizonyítania. A jogsérelem pedig kizárólag az lehet, hogy a jogszabály előkészítéséért felelős szerv az adott igazságszolgáltatási rendszert érintő jogszabály tervezetének véleményezését az OBT számára ténylegesen nem tette lehetővé.

- [23] 1.3. A jogsérelmet az Alkotmánybíróság tehát mindig valamely konkrét, az igazságszolgáltatási rendszert érintő jogszabály tervezetének véleményezési eljárása körében egyedi tényállás mellett vizsgálja, a jogorvoslati eljárás az Alkotmánybíróság e hatáskörében nem általánosságban teszi lehetővé a jogszabályok tervezetének véleményezésére vonatkozó jogszabályi előírások vagy azok gyakorlati alkalmazásának felülvizsgálatát.
- [24] 1.4. Az Alkotmánybíróság az Abtv. 36/A. § (1) bekezdésén alapuló hatáskörét is az egyes alkotmánybírósági eljárások típuskényszerének, a hatáskörök egyértelmű elhatárolásának figyelembevételével értelmezi, így e hatáskörben más eljárás kezdeményezésére nincs lehetőség.
- [25] 2. Az Alkotmánybíróság jelen ügyben az indítvány és annak kiegészítése alapján a tényállás tisztázása körében az alábbiakat tárta fel.
- [26] 2.1. Az indítványhoz csatolt levelek alapján megállapítható, hogy az Igazságügyi Minisztérium közigazgatási államtitkára 2025. április 4-én az igazságügyi törvények módosításáról szóló törvényjavaslat egyeztetésére kérte fel az OBT elnökét azzal, hogy a tervezettel kapcsolatos szakmai álláspontját 2025. április 11. napjáig fejtsse ki.
- [27] Az indítványozó kérelmére az Igazságügyi Minisztérium közigazgatási államtitkára a szakmai véleményezésre rendelkezésre álló határidőt 2025. április 10-én 2025. április 17-ig meghosszabbította.
- [28] 2.2. Az Alkotmánybíróság hiánypótlási felhívására érkezett indítvány-kiegészítésben az OBT arról tájékoztatta az Alkotmánybíróságot, hogy 2025. április 11-én, a véleménynyilvánításra eredetileg nyitva álló határidőben megküldte az Igazságügyi Minisztérium számára a szakmai álláspontját tartalmazó választ.
- [29] 2.3. Az OBT honlapján (<https://obt-jud.hu/sites/default/files/sajtokozlomenyek-mellekletek/Eszrevetelek-OBT-20250422.pdf>) megtalálható a 2025. április 11-i keltezésű, 18 oldalas „Észrevételek az igazságügyi tárgyú törvények módosításáról szóló javaslathoz” elnevezésű dokumentum.
- [30] 3. Az Alkotmánybíróság ezt követően azt vizsgálta, hogy az OBT valóban jogsérelmet szenvedett-e.
- [31] 3.1. Az indítványozó a jogsérelmét abban látta, hogy az OBT testületként a jogszabály előkészítése során nem élhetett a Bszi.-ben biztosított véleményezési jogával, mivel azt a törvény-előkészítést végző igazságügyi miniszter elvonta. Érvelése alapján egyrészt a véleményezésre nyitva álló határidő a törvényjavaslat terjedelméhez képest túlságosan rövid volt, másrészt a rendelkezésre nyitva álló idő alatt nem volt lehetőség a testületi ülés összehívására.
- [32] 3.2. Tényszerűen megállapítható azonban, hogy az Igazságügyi Minisztérium közigazgatási államtitkára a szakmai véleményezésre 2025. április 4-én megküldte az igazságügyi törvények módosításáról szóló törvényjavaslat tervezetét. A törvényjavaslat véleményezésére eredetileg 7 nap, a meghosszabbított határidő következtében összesen 14 nap állt az indítványozó rendelkezésére. Az OBT az eredetileg rendelkezésre álló határidőben, 2025. április 11-én megküldte az Igazságügyi Minisztérium számára a szakmai álláspontját tartalmazó választ.
- [33] 3.3. Sem a Bszi., sem a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény nem határozza meg általánosan a véleményezésre nyitva álló határidőt, azt az adott jogalkotási eljárás keretében a jogszabály előkészítőjére bízta.
- [34] Az Alkotmánybíróság a jogorvoslati eljárás keretében nem azt vizsgálja, hogy a jogszabály előkészítéséért felelős szerv által meghatározott, rendelkezésre álló határidő önmagában elegendő volt-e az OBT számára szakmai álláspontjának kifejtésére, hanem azt, hogy az OBT tudott-e igazolni olyan objektív körülményt, amely alapján megállapítható, hogy a véleményezési jogát a jogszabály előkészítéséért felelős szerv ténylegesen megsértette.
- [35] 3.4. Az indítvány-kiegészítésben az OBT részletesen ismertette a jogszabály tervezetek véleményezése során követett eljárásrendjét.
- [36] Mindezeket figyelembe véve az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az OBT indítványban kifejtett érvelésével ellentétben a Módtv. tervezetének véleményezése a rendes testületi ülés összehívása nélkül sem lehetetlenül el.
- [37] 3.5. Fentiek alapján az Alkotmánybíróság jogsérelmet nem tárt fel, ezért a jogorvoslati kérelmet elutasította.

[38] 4. A határozatot az Alkotmánybíróság az Abtv. 44. § (1) bekezdés második mondata alapján teszi közzé a Magyar Közlönyben.

Budapest, 2025. szeptember 9.

*Dr. Polt Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke
előadó alkotmánybíró*

*Dr. Czine Ágnes s. k.,
alkotmánybíró*

*Dr. Handó Tünde s. k.,
alkotmánybíró*

*Haszonicsné dr. Ádám Mária s. k.,
alkotmánybíró*

*Dr. Hende Csaba s. k.,
alkotmánybíró*

*Dr. Horváth Attila s. k.,
alkotmánybíró*

*Dr. Hörcherné dr. Marosi Ildikó s. k.,
alkotmánybíró*

*Dr. Polt Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke
az aláírásban akadályozott
dr. Juhász Miklós
alkotmánybíró helyett*

*Dr. Lomnici Zoltán s. k.,
alkotmánybíró*

*Dr. Márki Zoltán s. k.,
alkotmánybíró*

*Dr. Patyi András s. k.,
alkotmánybíró*

*Dr. Schanda Balázs s. k.,
alkotmánybíró*

*Dr. Szabó Marcel s. k.,
alkotmánybíró*

*Dr. Varga Réka s. k.,
alkotmánybíró*

Alkotmánybírósági ügyszám: IX/1726/2025.

Megjelent a Magyar Közlöny 2025. évi 108. számában.

